

Izmeklēšanas kārtība gripas un citu akūto respiratoro virusālo infekciju diagnostikai

Gripas un citu respiratoro vīrusu RNS/DNS noteikšanai paraugus no augšējiem elpceļiem ņem pirmajās 3 slimības dienās, bet ne vēlāk par 7 dienu. Materiālu vēlams ņemt pirms uzsākta antivirālā terapija. Materiālu no dziļākajiem elpceļiem var ņemt arī saslimšanas vēlīnajā stadijā.

Laboratorās diagnostikas izvēles metodes ir gripas un citu akūto respiratoro virusālo infekciju vīrusu ģenētiskā materiāla noteikšana ar molekulāri bioloģiskām metodēm.

Nosakāmie rādītāji, izmeklēšanas metodes un izmeklējamais materiāls

Rādītājs	Izmeklēšanas metode	Izmeklējamais materiāls
A/B gripas vīrusu RNS	PĶR RL (polimerāzes ķēdes reakcija reālajā laikā)	Rīkles gala un deguna eju iztriepe, bronhu skalojums, autopsijas materiāls
Respiratoro vīrusu RNS/DNS: A un B tipa gripas vīrusu, A un B tipa respiratoro sinticiālo vīrusu, adenovīrusu, metapneimovīrusu, koronavīrusu 229E/NL63 un OC43, 1., 2., 3. un 4. tipa paragripas vīrusu, rinovīrusu, enterovīrusu, bokavīrusu RNS/DNS	Respiratoro vīrusu RNS/DNS noteikšana ar <i>multiplex</i> PĶR RS 16 metodi	Rīkles gala un deguna eju iztriepe, bronhu skalojums, autopsijas materiāls

Epiduzraudzības nolūkos atbilstoši Ministru kabineta 2012.g. 13. aprīļa noteikumiem Nr.948 "Noteikumi par gripas pretepidēmijas pasākumiem" gripas vīrusu cirkulācijas monitoringam daļai no klīniskiem paraugiem, atsūtītiem molekulāri bioloģiskai diagnostikai, tiks veikti papildus izmeklējumi - gripas vīrusu izolācija šūnu kultūrās un tipēšana.

Paraugu ņemšanas kārtība

Paraugi no augšējiem elpceļiem

Rīkles gala uztriepe

1. Pirms uztriepes ņemšanas pacientam lūdz atvērt muti un teikt „aaaaa”, lai paceltos ūka (mēlīte) un atbrīvojas rīkles mugurējā sieniņa.
2. Ar vienu roku, izmantojot špāteli, uzmanīgi piespiež mēli.
3. Ar otru roku ievada zondi, cenšoties nepieskarties ar tamponu lūpām, mēlei un mīkstām aukslējām.
4. Stingri piespiežot tamponu pie rīkles mugurējās sieniņas, ar rotējošām kustībām ņem materiālu; cenšas savākt pēc iespējas vairāk epitēlija šūnu.
5. Nekavējoties ievieto zondi ar savākto materiālu stobriņā.
6. Nolauž zondes galu tuvāk tamponam, lai tampons brīvi ieslīd stobriņā.
Ar otro zondi ņem uztriepi no deguna ejām.

